

PROF. DR JÓZEF BOROWIK (1891—1968)

Dnia 8 maja 1968 r. zmarł w Gdyni prof. dr Józef Borowik, przez wiele lat związany z Instytutem Zachodnim zarówno Swoją szeroką działalnością o charakterze organizacyjno-naukowym, jak i zainteresowaniami oraz pracą badawczą.

Urodził się 19 marca 1891 r. w Kownie, w 1914 r. ukończył studia na wydziale Przyrodniczym Uniwersytetu w Petersburgu, a następnie w tamtejszym Instytucie Gospodarstwa Wiejskiego. Po powrocie do Polski zajmował (w latach 1920—1926) naczelne stanowisko w administracji rybołówstwa. Stopień doktora filozofii z zakresu oceanografii rybackiej uzyskał na Uniwersytecie Jagiellońskim.

Od 1926 r. prof. J. Borowik prowadził szczególnie ożywioną działalność organizacyjno-naukową i badawczą, najpierw jako kierownik Działu Ekonomiki i Organizacji Rybactwa w Państwowym Instytucie Naukowym Gospodarstwa Wiejskiego w Bydgoszczy, a następnie jako dyrektor utworzonego w Toruniu (1927 r.) Instytutu Bałtyckiego, pierwszej polskiej placówki naukowej popularyzującej w społeczeństwie sprawy morza i wybrzeża oraz budzącej czujność wobec rewizjonizmu niemieckiego. Instytut Bałtycki rozpoczął planowe badania stosunków gospodarczych, politycznych, narodowościowych wybrzeża Bałtyku, problematyki morskiej oraz krajów skandynawskich i nadbałtyckich. Prace z tego zakresu inicjował i rozwijał poprzez komisję morską, geograficzną, historyczną, archeologiczną i kulturalną, tworząc zarazem specjalistyczną bibliotekę i archiwum. Na szczególną uwagę zasługuje dorobek edytorski Instytutu, który wydał kilkaset publikacji, w tym szereg o podstawowym znaczeniu.

Prof. J. Borowik był dyrektorem Instytutu Bałtyckiego nieprzerwanie od 1927 do 1950 r., wnosząc zasadniczy wkład w dzieło tej zasłużonej placówki.

W latach 1950—1956 pełnił funkcje kierownika Pracowni Rybackiej w Instytucie Medycyny Morskiej, a następnie (w 1956 r.) objął katedrę Ekonomiki Rybactwa Wyższej Szkoły Rolniczej w Olsztynie, prowadząc tamże (od 1958 r.) Zakład Ekonomiki Rybactwa, a od 1960 r. — Ośrodek Badań Terenowych w Gdyni. Prof. J. Borowik był również kierownikiem Pracowni Bałtycko-Skandynawskiej Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych oraz członkiem Rady Naukowej Ekonomiczno-Technicznej przy ministrze żeglugi i gospodarki wodnej. Należał do organizatorów reaktywowanego w 1958 r. Instytutu Bałtyckiego i został członkiem jego Rady Naukowej, przewodniczył Komisji do spraw planu perspektywicznego wybrzeża środkowego oraz Komisji do opracowania perspektywicznego planu rozwoju i zagospodarowania Regionu Nadmorskiego. Wyniki pracy tej ostatniej przedstawił w zasadniczym artykule pt. *Program perspektywicznego rozwoju i zagospodarowania Regionu Nadmorskiego*, opublikowanym na łamach naszego pisma („Przegląd Zachodni” nr 4/1961).

Prof. J. Borowik był wybitnym działaczem Towarzystwa Rozwoju Ziemi Zachodnich, długoletnim członkiem Instytutu Zachodniego. Zasłużył się nauce i gospodarce polskiej.